

ધોરણ : 4

પાઠ : 18

પર્યાવરણ

ગામ-ગામનાં પાણી

Sem : 2

સ્વ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

પ્રશ્ન ૧. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. ગંદું પાણી પીવાથી શું થાય ?

➤ ગંદા પાણીમાં કચરો, માટી અને રોગના જંતુઓ હોય છે. આવું પાણી પીવાથી કોલેરા, ટાઈફોઈડ, મરડો, જેવા પાણીજન્ય રોગો તેમજ ચામડીના રોગો થાય છે. આમ ગંદુ પાણી પીવાથી આપણે બીમાર પડીએ છીએ.

૨. ક્રિપલના ઘરે મહેમાનને પાણીને બદલે ઠંડું પીણું કેમ આપવામાં આવ્યું હતું ?

➤ ક્રિપલના ઘરે મહેમાનને પાણીને બદલે ઠંડું પીણું આપવામાં આવ્યું કેમ કે ક્રિપલના ઘરમાં જે પાણી હતું તે ગંદુ હોવાથી પીવાલાયક ન હતું આથી ઠંડું પીણું આપવામાં આવ્યું હતું.

3. વોટરપાર્કમાં ખૂબ પાણી હતું, પરંતુ તેની નજીકના ગામમાં પાણી મળતું ન હતું. તમારા મતે આવું થવાનાં કારણો શું હોઈ શકે ?

➤ વોટરપાર્કમાં ખૂબ પાણી હતું. કારણ કે તેના માલિકોની લાગવગ શાહીને કારણે વહીવટીતંત્ર પાસેથી પાણી મેળવી લેતા હશે. જ્યારે નજીકના ગામમાં પાણીની તંગી પ્રત્યે વહીવટી તંત્ર ધ્યાન આપતું નહિ હોય.

૪. પીવાના પાણીમાં ગટરનું પાણી ભળતાં શું થાય ?

➤ પીવાના પાણીમાં ગટરનું પ્રદૂષિત પાણી ભળતા પીવાનું પાણી પણ ગંદુ થઈ જાય છે. આવું પાણી પીવાથી લોકોને ઝાડા - ઉલટી થઈ શકે છે. ઘણીવાર ગંભીર બિમારીઓ પણ થઈ શકે છે.

૫. ઝાડા અને ઉલટી થાય ત્યારે શું થાય ? સારવાર માટે શું કરવું જોઈએ ?

➤ ઝાડા અને ઉલટી થાય ત્યારે ખૂબ જ અશક્તિ આવી જાય છે. પથારીમાંથી ઊભા થવાનું પણ મન થતું નથી. આવા સમયે વધારે પાણી અને લીંબુ શરબત પીવું જોઈએ.

૬. ઝાડા અને ઊલટી થાય ત્યારે પીવડાવવાના મિશ્રણ બનાવવાની રીત લખો.

➤ એક ઝાસમાં થોડું પાણી લઈને તેમાં થોડું મીઠું અને ખાંડ નાખવી. ત્યારબાદ આ મિશ્રણને હલાવવું. ખાંડ અને મીઠું ઓગળી ગયા બાદ પી જવું.

૭. તમારા ઘરે અને શાળામાં પીવાના પાણીનાં વાસણો અને તેની જગ્યા કેવી રીતે સાફ રાખશો ?

➤ અમારી શાળામાં મધ્યાહન ભોજનમાં કામ કરતા બેન પાણી પીવાના પાણીના વાસણો અને તેની જગ્યાએ રોજ સાવરણા વડે સાફ કરે છે. પછી પોતા મારીને ચોખ્ખું કરે છે. ઘરે મમ્મી પણ આવી જ રીતે સફાઈ કરે છે.

૮. તમારા ઘરે પાણીને પીવાલાયક બનાવવા શું કરવામાં આવે છે ?

➤ અમારા ઘરે પાણીને પીવાલાયક બનાવવા માટે વોટર પ્યુરીફાયરનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન ૨. નીચેના વિધાનોમાંથી ખોટા શબ્દ છેકી નાખી વિધાનને સાચું બનાવો.

૧. શૌચાલયનો ઉપયોગ કર્યા બાદ સાબુથી / ~~તેલથી~~ હાથ ધોવા જોઈએ.
૨. પીવાના પાણીના વાસણો દરરોજ / ~~ત્રણ દિવસે~~ સાફ કરવા જોઈએ.
૩. માટલામાંથી પાણી ~~પ્યાસથી~~ / ડોચાથી લેવું જોઈએ.
૪. ઝાડા અને ઊલટી થાય ત્યારે ઉકાળેલું / ~~સાફું~~ પાણી પીવું જોઈએ.

પ્રશ્ન ૩. ખાલી જગ્યા પૂરો.

૧. વોટરપાર્કમાં પાણીનો બગાડ થાય છે.
૨. પાણીમાં ફટકડી નાખવાથી શુદ્ધ થાય છે.
૩. ઝાડા અને ઊલટી બંધ ન થાય તો ડૉક્ટર ની સલાહ લેવી જોઈએ.
૪. ઝાડા-ઊલટી થવા પાછળ દૂષિત પાણી જવાબદાર છે.

પ્રશ્ન ૪. ચિત્રના આધારે વર્ણન કરો.

➤ આ ચિત્ર પાણી ટાંકીનું છે. પાણીની છલકાઈને બહાર વહી રહ્યું છે. બે લોકો સ્નાન કરતા જોવા મળી રહ્યા છે. સ્નાન કરતી વખતે પાણીનો ખૂબ જ બગાડ કરવામાં આવી રહ્યો છે. પાણીની ટાંકીમાંથી સતત પાણી વહી રહ્યું છે. જે પાણીનો ખૂબ જ બગાડ થાય છે. આપણે જરૂરિયાત મુજબ જ પાણીનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. જો આમ જ પાણી બગાડતા રહેશું તો એક દિવસ પાણીની ખૂબ જ અછત સર્જાશે.

Thanks

For watching